

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili

Türkiye cezaevleri başta yaşam hakkı olmak üzere işkence, kötü muamele ve her türlü hak ihlallerinin yaşandığı mekânlar olmaya devam ediyor. Sivil toplum örgütlerince hazırlanan raporlarda işkence ve kötü muamele uygulamalarının arttığı görülürken ifade ve haberleşme özgürlüğü ihlalleri yaşanmaktadır.

İnsan Hakları Derneği (İHD) Genel Merkezi, “Türkiye Hapishanelerinde Hak İzleme Raporu”nu 31 Temmuz 2023 tarihinde açıkladı. Açıklanan bu rapora göre, 58 ilde bulunan 153 cezaevinde yapılan başvurular yer almıştır. Bu başvurular kapsamında en az 10 bin 789 ihlalin yaşandığını belirtilmiştir. Bu rapor kapsamında, 359 gazetenin verilmediği, 1 kitap kotasının konmasından dolayı hediye gelen kitapların verilmediği, yasaklı kitaplar gerekçe gösterilerek toplatıldığı, Kürtçe kitap, dergi, mektupların gönderilmediği veya verilmediği, iç postaların engellendiği ve Türkçe bilmeyen tutukluların ise bu konudaki tüm haklarının ihlal edildiği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'deki toplam cezaevi sayısı ve kapasiteleri kaçtır? Bu cezaevlerinin bölgelere göre dağılım sayısı nedir?
2. Bakanlığınız cezaevlerinde bulunan güvenlik güçleri ve personelleri için insan hakları eğitimi ve farkındalık programları gerçekleştirmeyi planlıyor mu?

3. İHD'nin raporunda belirtilen ihlaller hakkında bakanlığınız tarafınızdan yapılan bir inceleme ve soruşturma mevcut mudur? Mevcutsa, bu soruşturmaların sonuçları ve alınan tedbirler nelerdir?
4. Cezaevlerindeki kitap, dergi ve mektup gönderimine yönelik kotalar ve yasaklar hangi gerekçelerle uygulanmaktadır ve bu gerekçelerin yasal dayanağı nedir?
5. Türkiye'deki cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere kaç kitap hakkı verilmektedir?
6. Türkiye cezaevlerinde Kürtçe kitap, dergi ve iç posta engeli, mahkumların iletişim özgürlüğünü nasıl etkilemektedir? Kürtçe materyallerin engellenmesi, Kürt tutukluların haklarını nasıl etkilemektedir?
7. Belirli dillere yönelik kitap, dergi ve mektup gönderiminde hangi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır ve hangi diller bu kapsamda değerlendirilmektedir?
8. Türkçe bilmeyen tutukluların dil haklarının ihlali ile ilgili olarak alınan önlemler ve yapılan düzenlemeler nelerdir?